

CENTRUL ROMÂN DE POLITICI EUROPENE

DEBATING EUROPE
PROVIDING EXPERTISE

România în Uniunea Bancară:

De ce este nevoie de o *supraveghere internațională* a operațiunilor bancare ?

Policy MEMO 33, CRPE Februarie 2013

Autor: Oana-Maria Georgescu

România în Uniunea Bancară

**De ce este nevoie de
supravegherea internațională
a operațiunilor bancare?**

de Oana-Maria Georgescu

Uniunea Bancară este considerată de mulți un panaceu pentru ruperea cercului vicios dintre state și băncile lor. În perioada de glorie a monedei euro sectorul bancar european s-a dezvoltat, iar băncile s-au extins dincolo de granițe. Pe timp de criză, contagiunea va urma această expansiune exportând astfel efectele unor eventuale crize bancare.

Executivul de la Bruxelles consideră că acțiunea de coordonare a supravegherii bancare naționale “nu mai reprezintă o opțiune rezonabilă pentru zona euro”¹, iar supravegherea trebuie să fie integrată și nu lăsată doar la nivel național.

Acesta este însă un proiect pe termen lung care afectează atât țările zonei euro, cât și pe cele din afara uniunii monetare, implicând transferul de competențe către o autoritate supra-națională, punerea în comun a resurselor și crearea de noi instituții. După ce România a apreciat că ar fi mai potrivit să rămână în categoria țărilor care nu va introduce taxa pe tranzacțiile financiare – o altă dorință insistentă a Comisiei Europene luată în contextul crizei - este de analizat dacă, din zona non euro, Bucureștiul va opta pentru mecanisme integrate de supraveghere, monitorizare și chiar intervenție în zona bancară. Întrebarea la care acest policy brief încearcă să răspundă este: **ar fi în beneficiul României aderarea la această Uniune Bancară? Dacă da, a fost Inițiativa de la Viena² insuficientă?**

Răspunsul nostru la ambele întrebări este da, România ar trebui, cel puțin, să se alăture Mecanismului Unic de Supraveghere (MUS), primul element al Uniunii Bancare. În al doilea rând, Inițiativa de la Viena nu a fost de ajuns.

Sectorul bancar românesc este dominat de filiale ale băncilor din zona euro, care în acest moment se confruntă cu mari riscuri de contagiune provenind de la societățile-mamă din zona euro. În vremuri mai puțin tulburi, problema coordonării între autoritățile de reglementare din centru și filiale își găsește rezolvarea într-un cadru de cooperare solid între autoritățile de supraveghere, cum ar fi Mecanismul Unic de Supraveghere (MUS), primul element al Uniunii bancare. În perioade mai dificile, precum criza prin care trece zona euro, atunci când o bancă multinațională dă faliment, este esențial să existe proceduri eficiente de restructurare pentru sectorul bancar, precum și norme clare ex-ante privind modul în care falimentul este gestionat de către țara de origine și de către țara gazdă. Un exemplu este Fortis, o bancă multi-națională al cărei eșec în 2008 a arătat tendința autorităților de reglementare olandeze, belgiene și franceze de a se regrupa în parametrii naționali, ceea ce a potențat agitația piețelor.

¹ Comisia propune noi competențe ale BCE pentru supravegherea băncilor în cadrul unei uniuni bancare, Comisia Europeană, Bruxelles/Strasbourg, septembrie 2012

² Inițiativa de la Viena este o platformă de tip public-privat, creată în timpul crizei financiare 2008 – 2009, pentru a preveni scurgerea de capital din filialele din Europa de Est spre băncile mamă occidentale. De atunci acest cadru a fost extins și a devenit o platformă de cooperare regională între autoritățile de supraveghere și băncile din Europa Centrală și de Est (ECE)

Inițiativa Viena (VI) a fost un acord ad-hoc, cu acoperire geografică limitată. Ca o consecință a VI, fluxurile de lichiditate intra-grup în timpul crizei din anii 2008-2009 au indicat că mai multe țări supuse riscului și protejate prin VI, inclusiv România, au fost ferite de contagiunea provenită de la băncile-mamă din zona euro în detrimentul filialelor din țările mai puțin riscante, acoperite de Inițiativă (cum ar fi Republica Cehă). Astfel, în unele țări din Europa Centrală și de Est riscul sistemic nu a fost abordat și monitorizat în mod corespunzător de către VI. Mai mult decât atât, până în prezent, nu au fost stabilite norme clare ex-ante cu privire la repartizarea pierderilor între state în cazul unui faliment bancar, iar autoritățile fiscale nu sunt reprezentate în acord, ceea ce induce ideea că autoritățile de supraveghere nu ar putea pune în aplicare aceste reglementări chiar dacă ar exista teoretic.

De ce apare acum Uniunea Bancară?

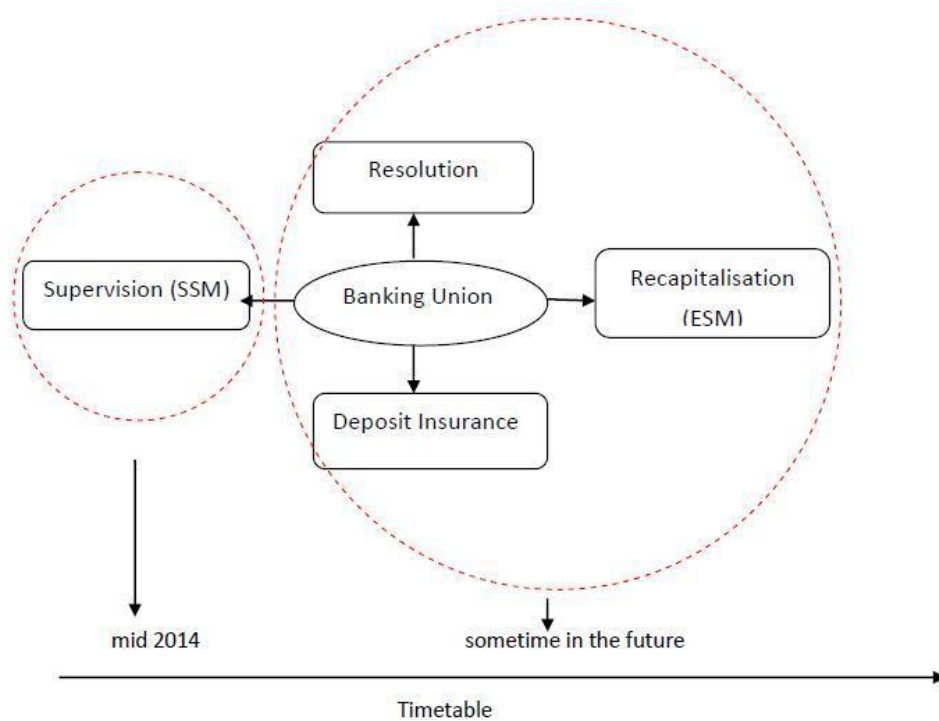
Motivul principal pentru care s-ar constitui **Uniunea Bancară Europeană** ar fi de a rupe bucla de feedback negativ între public și sectorul bancar, care a fost unul din principalii catalizatori ai crizei datoriilor suverane în Europa, care a început în 2010.

Ideea acestei noi instituții ar fi de a transfera instrumentele majore de supraveghere bancară de la nivel național la nivel european. Elementele sale de bază ar fi crearea unui cadru comun de supraveghere (norme comune), asigurarea la comun a depozitelor³, un mecanism de faliment ordonat⁴ și un fond comun (permanent) de salvare - MES (Mecanismul European de Stabilitate). Pare a fi deja clar că aceste elemente vor fi puse în aplicare treptat. Indiferent de orizontul de timp, este esențial ca supravegherea băncilor din statele membre să fie completată cu pârgھیile și resursele necesare pentru a interveni în cazul unor falimente bancare.

³Asigurarea în comun a depozitelor este o măsură pusă în aplicare de către autoritatea de reglementare care vizează protejarea deponenților prin garantarea (până la o anumită sumă) rambursării parțiale sau integrale a valorii depozitelor, în cazul riscului de faliment al băncii. Rambursarea se face dintr-un fond de asigurare a depozitelor finanțat în prealabil de către însăși băncile.

⁴Un mecanism de faliment ordonat se referă la procedurile standardizate urmate în cazul falimentului unei bănci. În majoritatea țărilor europene, nu a existat până acum o lege specială pentru falimentul băncar în timpul unei crize. O lichidare ordonată și eficientă a unei bănci falimentare este esențială pentru prevenirea contaminării pe scară largă în timpul unei crize. Băncile multinaționale face lucrurile și mai complicate, deoarece filiale grupului sunt supuse legilor falimentului din țara de origine, în timp ce filialele străine sunt supuse legilor falimentului din țara gazdă. Vezi Parlamentul European (2012).

Figura 1: Privire de ansamblu asupra principalelor elemente ale Uniunii Bancare

"Modul în care instituțiile mor determină felul în care trăiesc"⁵

Guvernele statelor membre UE au opinii divergente cu privire la viteza cu care diversele elemente ale Uniunii Bancare vor fi implementate, deoarece unele dintre principalele țări din zona euro sunt reticente să participe la punerea în comun a fondurilor de salvare, fără o perspectivă clară privind aplicarea altor elemente cheie.

O preocupare comună este faptul că o punere în aplicare pe bucățele a celor patru elemente ale Uniunii Bancare va însemna neatingerea obiectivelor sale principale. Aceasta pentru că federalizarea supravegherii bancare prin intermediul MUS (de la Banca Centrală Europeană), dar în același timp menținerea procedurilor la nivel național, va conduce la prevalența reglementării locale, în sensul că autoritățile naționale de supraveghere ar întârzia procedura de faliment în cazul unei bănci asupra căreia nu a fost exercitată supraveghere.

Tendința de a proteja "campioni naționali" ar putea determina Banca Centrală Europeană (BCE) să dedice fonduri pentru așa numitele bănci "zombie", care sunt în mod artificial ținute în viață de către autoritățile de supraveghere naționale (a se vedea Whyte, 2012). Proceduri comune de intrare în faliment ar conduce la lichidări mai rapide, minimizarea externalităților negative ale tranzacțiilor bancare transfrontaliere (a se vedea cazul Fortis) și la corectarea stimulentei ex-ante ale băncilor de a nu respecta regulile.

Cu toate acestea, federalizarea celor patru elemente descrise mai sus este un proiect politic susținut foarte puțin de țările din Europa de Nord. Acestea au indicat așa numitul "hazard moral" pe care l-ar presupune punerea în comun a riscurilor, în detrimentul solidarității cu proiectul european, argument preferat de către țările sud-europene. În timp ce MUS este o precondiție importantă pentru Uniunea Bancară, ceea ce face diferența în ruperea cercului vicios dintre stat și sectorul bancar sunt procedurile comune de faliment și limitarea efectelor fiscale.

Cum funcționează legătura dintre stat și activitatea sectorului bancar?

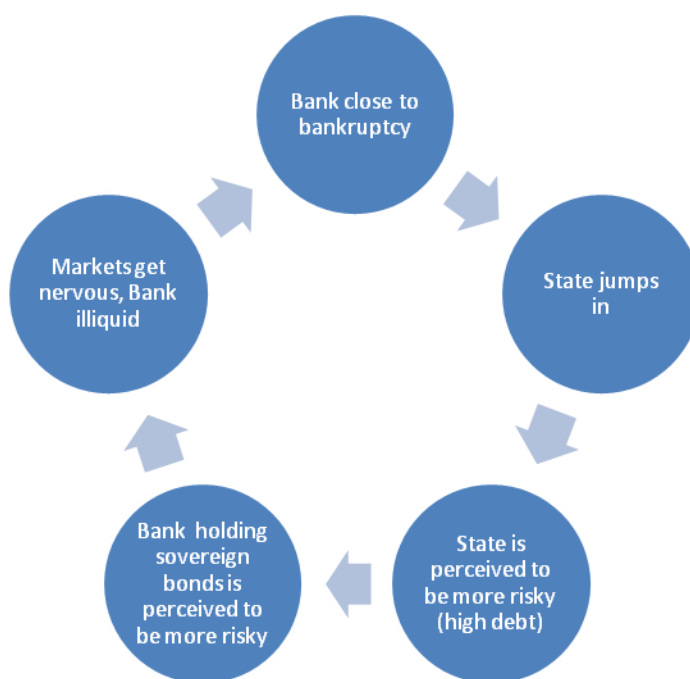
Fondurile injectate de un stat (de exemplu, Irlanda) pentru a salva băncile mari, de importanță strategică pot aduce o importantă povară fiscală și mai pot determina și creșterea randamentelor obligațiunilor suverane, punând presiuni suplimentare asupra bilanțurilor băncilor, care sunt principale deținătoare de obligațiuni suverane. Ca urmare, băncile vor fi percepute ca fiind mai riscante, costurile de finanțare ale acestora vor crește, generând incertitudini suplimentare cu privire la perspectivele de salvare de către state extrem de îndatorate (a se vedea Figura 2).

⁵Ioannidou (2012)

Spirala poate porni însă de la planul național – stat - (de exemplu Grecia), a cărui lipsă de disciplină fiscală și perspectivele scăzute de creștere dau emoții creditorilor externi, ceea ce duce la randamente mai mari de obligațiunile sale suverane. Băncile care dețin obligațiuni de stat (în special băncile naționale) vor avea dificultăți din cauza costurilor de finanțare mai mari și perspectivelor slabe de salvare de către statele cărora le aparțin.

În unele țări, sectorul bancar a ajuns să depășească PIB-ul cu mai mult de 100%⁶, ceea ce face nefezabile aranjamentele naționale de salvare a băncilor "prea mari pentru a eșua".

Figura 2: Cum arată cercul vicios stat - sector bancar

Uniunea Bancară ar fi așadar o premisă instituțională de punere la comun a fondurilor de salvare la nivel european, după cum prevede Mecanismul European de Stabilitate (MES). Diferența esențială față de forma actuală a MES ar fi faptul că fondurile de salvare ar putea fi injectate direct în băncile aflate în dificultate, în timp ce, în prezent, acest lucru se poate întâmpla numai prin intermediul statului.

⁶Sistemul bancar islandez, de exemplu, a fost de 11 de ori mai mare decât PIB-ul țării înainte de a se prăbuși. Vezi Parlamentul European (2012).

Cronologie

Primul element al Uniunii Bancare - norme comune - va fi stabilit până în martie 2014, prin intermediul Mecanismului Unic de Supraveghere unic (MUS). Capitalizarea directă a băncilor aflate în dificultate prin intermediul Mecanismului European de Stabilitate, nu va fi posibilă înainte de această dată, ceea ce înseamnă că beneficiile băncilor frecvent susținute de către stat poate veni prea târziu pentru țări precum Spania și Irlanda. Acest lucru se datorează faptului că țările cele mai importante din zona euro sunt reticente în a pune la comun fondurile de salvare, fără acorduri ex-ante privind repartizarea sarcinilor fiscale și înaintea unor reforme credibile la nivel național. Mai mult decât atât, falimentul și autoritățile de asigurare a depozitelor vor rămâne, cel mai probabil la nivel național, în viitorul apropiat.

Experiența recentă sugerează că și bancile mici (de exemplu : Cajas din Spania) pot prezenta o problemă din perspectiva stabilității financiare.

La summitul din decembrie 2012 al liderilor UE s-a convenit asupra faptului că BCE va deține atribuții depline de supraveghere pentru cele 200 de bănci europene cu active mai mari de 30 miliarde euro sau care depășesc 20% din PIB-ul țării respective. Restul de până la 6.000 de bănci europene va rămâne sub incidența autorităților naționale, dar BCE își rezervă dreptul de a interveni direct în situații de urgență la cererea MES (Mecanismului European de Stabilitate).

Țările CEE în Uniunea Bancară – Factori de decizie sau spectatori ?

Propunerea Comisiei Europene stipulează posibilitatea statelor din regiunea Centrală și Est Europeană de a opta să participe la Uniunea Bancară. În urma summit-ului din decembrie 2012, Suedia, Marea Britanie și Republica Ceha au decis să rămână în afara ei.

Propunerea inițială a Comisiei Europene nu prevedea drepturi de vot pentru țările din afara zona euro, generând nemulțumirea unor state precum Polonia sau Suedia. Summit-ul din decembrie a dat însă posibilitatea ca toate statele participante la sistemul unic de supraveghere să aibă drept de vot într-un nou organ de decizie din cadrul BCE, Consiliul de Supraveghere, dar nu și în cadrul Consiliului Guvernatorilor,⁷ care deține drept de veto pentru deciziile Consiliului de Supraveghere.

Pentru a ameliora îngrijorarea unor state precum Marea Britanie și a altora din afara zonei euro potrivit cărora Uniunea Bancară va diviza UE în factori de decizie și spectatori pasivi,

⁷Doar țările din zona euro sunt reprezentate în Consiliul Guvernatorilor.

procedura de votare în Autoritatea Bancară Europeană (ABE) este amendată, fiind nevoie de o majoritate duală, atât din grupul țărilor din interiorul cât și din exteriorul zonei euro.

Trebuie menționat aici faptul că atribuțiile ABE sunt limitate la implementarea uniformă a regulilor impuse de Comisia Europeană în interiorul UE.

Astfel, deși noua propunere vizând structura mecanismului unic de supraveghere diminuează pericolul unei Europe cu ‘două viteze’, ea nu rezolvă decât aparent dilema inițială a țărilor din zona Centrală și Est europeană: aceea de a pierde atribuțiile de supervizare pentru bănci pentru care aceste țări suportă nota de plată în cazul unui faliment.

Restricționarea perimetrului Uniunii Bancare la țările din zona euro riscă subestimarea importanței conexiunilor financiare în sectorul bancar UE. Un avantaj major al unor reguli uniforme de supraveghere este limitarea arbitrajului între țări cu reguli diferite.⁸

Trebuie avute în vedere însă riscurile diferite la care sunt expuse băncile din afara zonei euro: o abordare uniformă ar putea fi soluția greșită în unele cazuri. Creditele în valută, de exemplu, reprezintă o sursă majoră de vulnerabilitate pentru băncile românești, motiv pentru care BNR monitorizează și limitează în permanență creditele în valută ale băncilor din România. Pe de altă parte, dependența crescută de credite interbancare pe termen scurt în combinație cu expunerea la așa numitele “active toxice” au generat probleme băncilor din zona euro în timpul crizei financiare din 2007-2008. Din prisma stabilității financiare, acomodarea acestor riscuri necesită instrumente diferențiate. O cooperare strânsă între BCE și BNR precum și o abordare flexibilă, cu specificități locale, este necesară în eventualitatea participării României la Uniunea Bancară. În acest sens, vice-gubernatorul BNR Bogdan Olteanu a atras atenția asupra faptului că România și alte țări din zona CEE ar putea avea nevoie de o perioadă de tranziție în timpul căreia se vor aplica reguli prudențiale mai stricte.

Relevanță pentru România: Problema de coordonare între țara mamă și țara gazdă

Sistemul bancar din România este dominat de filialele unor bănci multinaționale din zona euro. Aceste filiale sunt de importanță sistemică pentru țara gazdă (România), dar nu și pentru țara mamă (Austria, Franța, Italia). Graficul 3a și 3b prezintă diferența semnificativă între structura sistemului bancar în țările din Vestul Europei față de cele din zona CEE. În 2009, în jur de 80% din sectorul bancar românesc era deținut de bănci străine, similar cu alte țări din regiune, în timp ce doar 14% din activele bancare din țările Vest europene erau deținute de bănci străine.

⁸De exemplu, băncile multinaționale ar putea înființa filiale în țări cu cerințe reduse de capital pentru a putea transfera partea riscantă a investiției în acele țări. Per total, riscul grupului ar crește în prezenta unor constrângeri legale mai mici.

Figura 3: Procentul de active bancare deținute de băncile străine în Europa

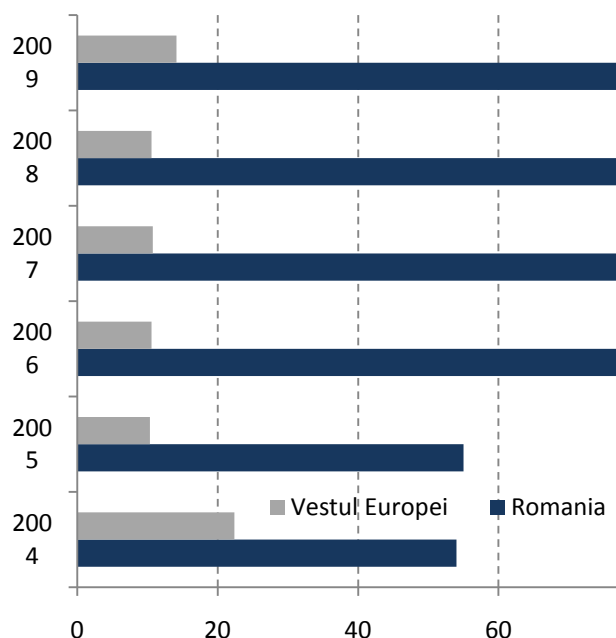

Fig 3a: Procentul de active bancare deținute de banci straine (2004-2009)
Sursa: Claessens and Van Horen (2012)

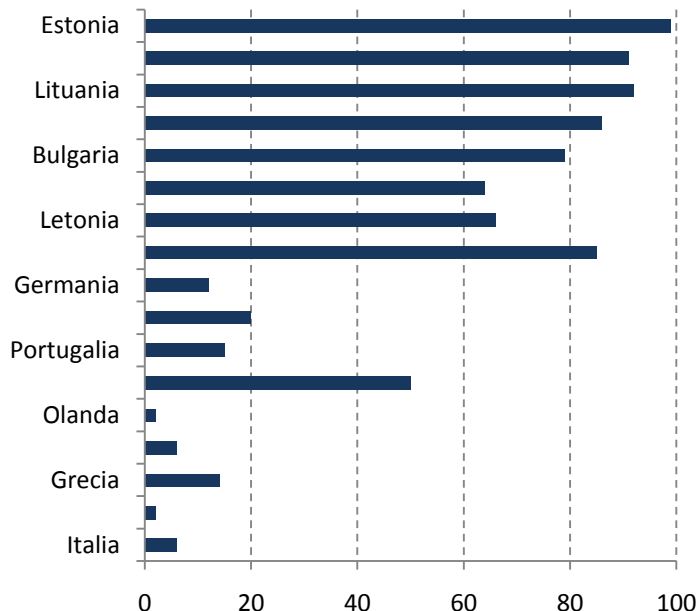

Fig 3b: Procentul de active bancare deținute de banci straine (2009)

În cazul băncilor multinaționale, problema de coordonare între instituțiile de supraveghere din țara gazdă și cele din țara mamă se găsește pe agenda reformei sistemului financiar încă din timpul crizei 2007-2008. În acest context au fost înființate colegii de supraveghere incluzând autorități de supraveghere din țările gazdă și țările mamă. În unele cazuri, Autoritatea Bancară Europeană a îndeplinit rolul de mediator, însă conflicte de interese între părțile implicate precum și limitări legale care exclud decizii ale ABE care să rezulte în obligații fiscale au dus la rezoluții ineficiente ale băncilor în dificultate. Acordul Nordic-Baltic de exemplu stipulează că nu vor fi puse la dispoziție fonduri de salvare pentru bănci aflate în afara jurisdicției instituției de supraveghere în țara gazdă înainte de faliment. Aceste experiențe sugerează că țările gazdă vor

evita să participe la salvarea unor bănci asupra cărora instituțiile de supraveghere nu au exercitat nici un control, cum e cazul sucursalelor de bănci.⁹

Importanța unui sistem european de rezoluție a devenit evidentă în timpul crizei din 2007-2008. Teoretic, rezoluția băncilor multinaționale falimentare este facilitată prin diverse acorduri regionale și colegii de supraveghere, dar aceste aranjamente și-au arătat limitele în practică. Un exemplu relevant este falimentul Fortis, o bancă multinatională ce își desfășoară activitatea în Olanda, Luxemburg și Belgia. Deși intampina dificultăți financiare serioase încă din 2007, Fortis a putut participa la preluarea ABN Amro, un indicator pentru comunicarea deficientă între instituțiile de supraveghere olandeze și belgiene, precum și pentru tendința celei din urmă de a favoriza o bancă locală. Astfel, cooperarea dificilă între autoritățile naționale în timpul crizei din 2008 a dus la implementarea unor planuri ad-hoc. (vezi Beck et al. (2013)).

Un alt exemplu este falimentul băncii islandeze Landesbanki, în urma căruia guvernul islandez a refuzat să despăgubească titularii depozitelor din Olanda și Marea Britanie, oferite de Landesbanki prin sucursalele din aceste țări. Landesbanki nu a fost supravegheată de către autoritățile din Olanda și Anglia, în timp ce obligațiile fiscale care au rezultat din falimentul Landesbanki au fost suportate de către aceste țări. În plus, modificarea oportunistă a statutului legal al băncilor din filiale în sucursale, cum s-a întâmplat în cazul filialelor finlandeze ale Nordea și Danske Bank poate avea implicații majore pentru sistemul bancar din țara gazdă, deoarece echivalează în fapt cu un transfer de active către țara mamă, în timp ce statul gazdă suportă consecințele unui faliment al sucursalei, cum s-a întâmplat în cazul Landesbanki (vezi Allen et al. (2011 b)).

De ce Inițiativa de la Viena nu este suficientă

Riscul crescut de contagiune dinspre băncile mamă din țările vest europene cu filiale în statele CEE a fost documentat de către De Haas et al. (2011), care a arătat că filialele băncilor multinaționale au redus creditarea de două ori mai mult decât băncile domestice după criza din 2008-2009. În prezent, problema de coordonare între țările mamă vest europene și filialele lor est europene este abordată prin Inițiativa de la Viena (IV), o platformă ad-hoc de cooperare între sectorul privat și cel public conform căreia băncile vest europene și-au luat angajamentul de a nu retrage finanțarea filialelor est europene în timpul crizei din 2008-2009.¹⁰ Acordul a avut drept scop prevenirea unei izolări în perimetre naționale în timpul crizei din zona euro, evitând astfel contagiunea la scară largă în interiorul sectorului bancar UE. În cinci țări din zona

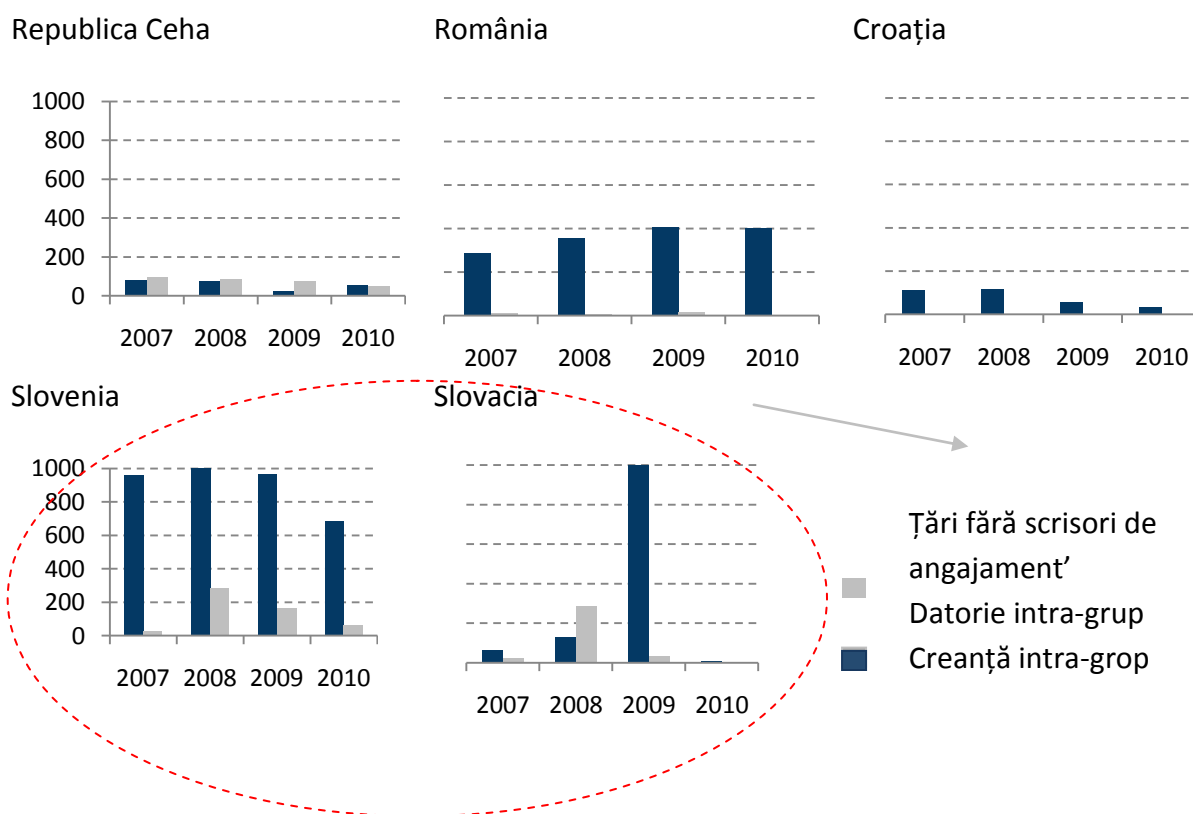
⁹Conform legislației EU, competența de supraveghere pentru sucursale revine instituției de supraveghere din țara mamă, spre deosebire de filiale, care sunt supravegheate de către țara gazdă.

¹⁰În 2012, acordul a fost complementat prin Inițiativa de la Viena 2. În cele ce urmează textul se referă doar la Inițiativa de la Viena 1, deoarece aceasta este relevantă pentru modul de cooperare între diferite autorități naționale și bănci în timpul crizei.

CEE: Bosnia si Hertegovina, Ungaria, Letonia, România și Serbia, 17 bănci au semnat scrisori individuale de angajament de a-și menține expunerea la nivelul din martie 2009 și de a-și recapitaliza filialele dacă este necesar pe durata programelor de asistență ale FMI/UE.

Efectivitatea IV este demonstrată de catre De Haas et al. (2012), care arată că băncile participante la IV au fost creditori mai stabili decât cele care nu au participat. Deși sprijinul din partea țărilor mamă a fost acordat condiționat (de exemplu: de creșterea creditării domestice, eventual în detrimentul creditării din țara gazdă), acest risc nu s-a materializat.

Figure 4: Fluxul de lichiditate intra-grup în timpul crizei – Unicredit

Sursa: Rapoartele anuale ale băncilor. Numerele sunt exprimate ca % din capital.

În țări în afara perimetrului Inițiativei de la Viena sau în cele incluse în acord, dar care găzduiesc filiale pentru care băncile mamă nu au semnat scrisori individuale de angajament, se observă o inversare a fluxurilor de capital dinspre filiala spre banca mama. Filiala ceha a Unicredit de exemplu a acordat cu 400 milioane euro mai mult în credite băncii mamă, ceea ce reprezintă 53% din capitalul său.¹¹

Creditele băncii suedeze Swedbank către filialele sale baltice au scăzut cu 20% în perioada 2008-2009. Figura 4 arată că, în general, Unicredit și-a menținut expunerea față de România sau Croația, dar a redus finanțarea filialelelor din Slovenia și Slovacia în 2009, după ce s-a bazat într-o mai mare măsură pe creditele de la aceste filiale în 2008. În cazul filialei slovene de exemplu acestea au crescut de la 61% din totalul capitalului în 2007 la 288% din totalul capitalului în 2008.

În mod similar, înainte de criză, grupul Erste Bank finanta filialele din Slovacia și Republica Cehă. După 2009, aceste filiale au început să finanțeze banca mama, vezi Allen et al. (2011b). Astfel, se pare că deși inițiativa de la Viena a protejat sectorul bancar din țările cu risc crescut din zona CEE,¹² a dus în același timp la creșterea substanțială a riscului sistemic în restul țărilor gazda din zonă. Deși De Haas et al (2012) nu găsește efecte negative de contagiune dinspre ‘țările cu scrisori de angajament’ către ‘țările fără scrisori de angajament’, rezultatele sale se referă la creditarea după criză. Circulația liberă a capitalurilor este desigur neproblematică, însă riscul provenind din fluxul de lichiditate intra-grup, o sursă majoră de vulnerabilitate din perspectiva stabilității financiare, nu a fost adresat într-o manieră adecvată prin Inițiativa de la Viena, arătând limitele unui acord ad-hoc cu relevanță geografică limitată.

Deși are merite reale, Inițiativa de la Viena abordează problema de coordonare între instituțiile de supraveghere din țara mamă și țara gazda doar în principiu, deoarece nu conține acorduri ferme sau reguli ex-ante de divizare a obligației fiscale între autoritățile statelor implicate. Soluția fragmentată pentru rezoluția și recapitalizarea Fortis, precum și conflictul în jurul sucursalelor olandeze și engleze ale Landesbanki ilustrează importanța acestor reglementări ex-ante.

¹¹Graficul arată datoria totală intra-grup, nu doar față de compania mamă, de aceea creșterea netă în creanțe față de Unicredit Viena nu este vizibilă din grafic. În cazul Croației nu au fost disponibile date privind creanțele intra-grup.

¹²Țări din zona CEE gazduind filiale pentru care banca mamă a semnat scrisori individuale de angajament. Acestea au fost în același timp țările care au beneficiat de asistența FMI/UE.

Concluzie

Din perspectiva stabilității financiare, este esențial ca România să participe la Mecanismul Unic de Supraveghere, ca prim pas spre un proiect politic pe termen lung, Uniunea Bancară.

Sectorul bancar românesc fiind dominat de bănci străine, **riscul de contagiune dinspre băncile mama din zonă euro este ridicat**, de unde rezulta necesitatea unei cooperări strânse între instituțiile naționale de supraveghere.

Inițiativa de la Viena pare un bun punct de plecare. Deși este un exemplu de urmat pentru un parteneriat între sectorul public și privat în timpul unei crize, IV nu este suficient, fiind un acord ad-hoc cu relevanță geografică limitată (țările din zona CEE).

În interiorul perimetrului geografic al acordului, riscul provenind din fluxul de lichiditate intra-grup în timpul crizei nu a fost abordat într-o manieră adecvată, după cum indică efectul negativ de contagiune dinspre “țări cu scrisori de angajament” către “țări fără scrisori de angajament”. În plus, nu este clar cum se împarte nota de plată între țara mama și țara gazda în urma falimentului unei banci multinationale, acest aspect fiind adresat doar în principiu.

Stabilirea unor proceduri clare de rezoluție pentru băncile multi-naționale este o prioritate, chiar dacă autoritățile de rezoluție raman de competența națională, cel puțin în viitorul apropiat.

Referinte

Allen, F., T. Beck, E. Carletti, P. Lane, D. Schoenmaker, W. Wagner (2011a), *Cross-border Banking in Europe: Implications for Financial Stability and Macroeconomic Policies*, CEPR, London.

Allen, F., X. Gu, O. Kowalewski (2011b): Corporate Governance and Intra-Group Transactions in European Bank Holding Companies during the Crisis, *Working Paper*.

Allen, F, E. Carletti and A. Gimber (2012): The Financial Implications of a Banking Union, in *Banking Union in Europe- Risks and Challenges*, edited by T. Beck Voxeu.org book.

Beck, T. (2012): Why the Rush? Short-Term Crisis Resolution and Long-Term Bank Stability, Voxeu Article, 16 October 2012.

Beck, T, R Todorov and W Wagner (2013), "Supervising Cross-Border Banks: Theory, Evidence and Policy", *Economic Policy*, forthcoming.

EBRD (2012): Vienna Initiative- Moving to a New Phase, April 2012.

European Commission (2012): Communication from the Commission to the European Parliament and the Council - A Roadmap towards a Banking Union, Brussels 12.09.2012, *COM (2012) 510 final*.

Claessens, S., Neeltje van Horen (2012): Foreign Banks: Trends, Impact and Financial Stability, *IMF Working Paper WP/12/10*

Crimmins, C. (2012): Irish Minister Highlights ECB Warning on Anglo Debt, Reuters, 22.01.2012.

De Haas, R. I. Van Lelyveld (2011): Multinational Banks and the Global Financial Crisis: Weathering the Perfect Storm? *DNB Working Papers 322, Netherlands Central Bank, Research Department*.

De Haas, R., Y. Korniyenko, E. Loukoianova, A. Pivovarovsky (2012): Foreign Banks and the Vienna Initiative: Turning Sinners into Saints, *EBRS Working Paper No. 143*.

European Parliament (2012): Bank Resolution Regimes, Draft Briefing Note, *Directorate General for Internal Policies, Policy Department A: Economic and Scientific Policies, IP/A/ECON/NT/2011-01, March 2012*.

Ioannidou, V., P. (2012): A first Step towards a Banking Union, *Voxeu Article* 16 October 2016
<http://voxeu.org/article/first-step-towards-banking-union>

Steering Committee of the Vienna 2 Initiative¹³ (2012): “Observations on Cross-Border Supervisory Practices”, 12 October 2012, available under
http://ec.europa.eu/economy_finance/articles/governance/2012-10-26-vienna-2_en.htm

Vienna 2 Initiative (2012): “Mission Statement”
http://ec.europa.eu/economy_finance/articles/governance/pdf/2012-07-20-vienna-mission-statement_en.pdf

Whyte, P (2012): What a Banking Union Means for Europe, *CER Essay* 5th December 2012

¹³BERD, BEI, FMI, Banca Mondiala si Comisia Europeana sunt membrele Comitetului de Coordonare, la fel si Romania si Italia, care reprezinta autoritatile din tara gazda, respectiva din tara mama. Comitetul este coordonat de catre Marek Belka, presedintele Banci Nationale a Poloniei.

Oana-Maria Georgescu este expert afiliat al Centrului Român de Politici Europene și doctorandă în economie la Goethe Uni Frankfurt. Este economist financiar la Banca Națională a Germaniei în cadrul unui proiect de cercetare având ca temă interacțiunea dintre reglementarea băncilor și stabilitatea financiară.

2013, Centrul Român de Politici Europene

Str. Stirbei Voda nr. 29

București – 1

office@crpe.ro

www.crpe.ro

Tel. +4 0371.083.577

Fax. +4 0372.875.089